

M.A. (Part-II)
POLITICAL SCIENCE
International Politics
Group – I (Paper – III) (OCT-16)

QP Code : 67380

[Total Marks :100

- N.B. :** (1) Attempt any four questions.
(2) All questions carry equal marks.

- 1 Write an essay on New Cold War.
- 2 Critically examine behavioural approach in international politics
- 3 Define the concept "Balance of Power" and discuss the various methods of Balance of power
- 4 Write an essay on relevance of Non-alignment .
- 5 Distinguish between Arms control and Disarmament and discuss its importance.
- 6 Write an essay on terrorism
- 7 Write a Note on regionalism and regional integration.
- 8 Critically evaluate the UN declaration of Human Rights

मराठी रूपांतर

(३तास)

(गुण : १००)

सूचना : (१) कोणतेही चार प्रश्न सोडवा.

(२) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

- १ नवीन शित-युद्धावर एक निबंध लिहा.
- २ आंतरराष्ट्रीय राजकारणातील वर्तनवादी दृष्टीकोनाचे समीक्षकपणे परिक्षण करा.
- ३ सत्तासमतोल ही संकल्पना स्पष्ट करून सत्तासमतोलाच्या विविध पध्दतीची चर्चा करा.
- ४ अलीप्ततावादाच्या प्रासंगिकतेवर एक निबंध लिहा.
- ५ शस्त्र नियंत्रण आणि निःशस्त्रीकरण यातिल फरक सांगून त्याचे महत्व काय आहे याची चर्चा करा.
- ६ दहशतवादावर एक निबंध लिहा.
- ७ प्रादेशिकवाद आणि प्रदेशिक ऐकीकरणावर एक टिप लिहा.
- ८ संयुक्त राष्ट्र संघाच्या मानवी हक्क जाहीरनाम्याचे समीक्षकपणे मुल्यमापन करा.

.....
SF-Con. 4524-16.

M.A. (Part-II)
POLITICAL SCIENCE
Public Administration
Group – I (Paper – IV) (OCT-16)

QP Code : 67468

(3 Hours)

Total Marks: 100

N.B. (सूचना)

- 1) All questions carry equal marks.
- १) सर्व प्रश्नांचे गुण समान आहेत.
- 2) Attempt any four questions.
- २) कोणतेही चार प्रश्न सोडवा.

Q.1	Examine the new public management perspective of public administration.	25
	लोकप्रशासनाच्या नवीन लोकव्यवस्थापन दृष्टिकोनाचे परीक्षण करा.	
Q.2	Write a note on socio-psychological approach to public administration.	25
	लोकप्रशासनाच्या समाजशास्त्रीय-मानसशास्त्रीय दृष्टिकोनावर टीप लिहा.	
Q.3	Critically examine Marxist and post Marxist theories of civil services.	25
	प्रशासकीय सेवेच्या मार्क्सवादी आणि उत्तर मार्क्सवादी सिद्धांताचे परीक्षण करा.	
Q.4	Discuss governance approach to personnel administration.	25
	मनुष्यबळ व्यवस्थापनाच्या सुशासन दृष्टिकोनाची चर्चा करा.	
Q.5	Explain the important stages in making of a budget.	25
	अर्थसंकल्प निर्मितीचे महत्वाचे टप्पे स्पष्ट करा.	
Q.6	Explain the nature of accountability and control over Indian administration.	25
	भारतातील प्रशासकीय उत्तरदायित्व व नियंत्रणाचे स्वरूप स्पष्ट करा.	
Q.7	Write a note on administrative tribunals with appropriate examples.	25
	प्रशासकीय न्यायाधीकरणावर सोदाहरण टीप लिहा.	
Q.8	Write short notes on any two. (किन्ही दोहोंवर टीप लिहा.)	25
	1. Role of the public sector	
	१. सार्वजनिक क्षेत्राची भूमिका	
	2. Social impact of structural adjustment programme	
	२. संरचनात्मक बदल कार्यक्रमाचे सामाजिक परिणाम	
	3. Information Technology & governance	
	३. माहिती तंत्रज्ञान व सुशासन	
	4. People's participation	
	४. लोकसहभाग	

SF-Con. 5504-16.

M.A. (Part-II)
POLITICAL SCIENCE
State Politics in India
Group – E (Paper – III) (OCT-16)

QP Code : 67647

(3 Hours)

[Total Marks : 100

N.B. : (1) Attempt **any four** questions,
(2) All questions carry **equal** marks.

1. Explain in detail major approaches to the study of state politics in India.
2. Discuss the process and impact of linguistic reorganisation of the states on the politics in India.
3. Comment on the role of state legislature by giving details of its composition.
4. Comment on the role of Social Mass movements of women, youth and NGO in the state politics.
5. Comment on the impact of decline of one party Dominance and emergence of regional political parties on state politics.
6. Discuss the divisive role of Caste and language in state Politics.
7. Comment on the performance of rural local self government institutions post 73rd and 74th Amendments.
8. Analyse the impact of uneven development and consequent demand for autonomy among the states in India.

[TURN OVER]

(मराठी रूपांतर)

(३ तास)

एकूण गुण : १००

सूचना : (१) कोणतेही चार प्रश्न सोडवा.
(२) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

१. राज्यांच्या राजकारणाच्या अभ्यासा संदर्भात महत्त्वाचे दृष्टीकोण स्पष्ट करा.
२. राज्यांच्या भाषिक पुनर्रचनेची प्रक्रिया व त्याचा प्रभाव भारतीय राजकारणाच्या संदर्भात स्पष्ट करा.
३. राज्यांच्या विधीमंडळाची भूमिका स्पष्ट करून त्यांच्या रचनेची माहिती द्या.
४. राज्यांच्या राजकारणात स्त्रीया, युवक आणि स्वयंसेवी संघटना यांच्या भूमिकेविषयी माहिती द्या.
५. एक पक्ष वर्चस्व पद्धतीचा कमी झालेला प्रभाव तसेच प्रादेशिक पक्षांचा उदय यांचा राज्यांच्या राजकारणावर झालेला परिणाम यावर भाष्य करा.
६. जात आणि भाषा यांच्या विघटनवादी भूमिकेची चर्चा करा.
७. ७३ व्या आणि ७४ व्या घटनादुरुस्ती नंतर ग्रामीण स्थानिक स्वराज्य संस्थांच्या कार्यपद्धतीत झालेला बदल यावर भाष्य करा.
८. असमतोल विकास आणि त्यातून निर्माण झालेली स्वायत्ततेची मागणी याचा राज्यांच्या राजकारणावर पडलेला प्रभाव स्पष्ट करा.

M.A. (Part-II)
POLITICAL SCIENCE
Comparative Political Analysis
Group – E (Paper – IV) (OCT-16)

QP Code : 67861

[Total Marks : 100]

- N.B. : (1) Attempt **any four** questions.
(2) All questions carry **equal** marks.

1. Explain in detail the meaning and nature of comparative politics.
2. Discuss in detail David Easton's theory of Political System.
3. Examine the theory of constitutionalism.
4. What is political culture? How political culture affects political system?
5. Write in brief about various theories of political modernization.
6. Explain the pluralist theory of political power
7. Critically examine the role of people's movement in politics.

OR

- Discuss the dialectical perspective to the political conflict and cooperation.
8. Write notes on **any two** :
    - (a) Dependency theory
    - (b) Concept of corporate state
    - (c) Theory of political elites
    - (d) Modern Nation State

[TURN OVER]

(मराठी रूपांतर)

(2 ½ तास)

(एकूण गुण : ७५)

सूचना : (१) कोणतेही चार प्रश्न सोडवा.
(२) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

१. तुलनात्मक राज्यशास्त्राचा अर्थ आणि स्वरूप यांचे सखोल स्पष्टीकरण द्या.
२. डेविड ईस्टनच्या 'राजकीय व्यवस्था' या सिद्धांताची सखोल चर्चा करा.
३. घटनावादाच्या सिद्धांताचे परीक्षण करा.
४. राजकीय संस्कृती म्हणजे काय? राजकीय संस्कृतीचा राजकीय व्यवस्थेवर कशाप्रकारे प्रभाव पडतो?
५. राजकीय आधुनिकीकरणाच्या विविध सिद्धांतावर थोडक्यात लिहा.
६. राजकीय सत्तेविषयीचा बहुसत्तावादी सिद्धांत स्पष्ट करा.
७. राजकारणामधील जनवादी आंदोलनांच्या भूमिकेचे टिकात्मक परीक्षा करा.
किंवा
७. 'राजकीय संघर्ष आणि 'सहकार्याविषयीच्या' द्वंद्वीय दृष्टिकोणाची चर्चा करा.
८. कोणत्याही दोहोंवर टिपा लिहा.
(अ) अवलंबित्वाचा सिद्धांत
(ब) 'कॉर्पोरेट राज्य'
(क) 'राजकीय अभिजन सिद्धांत'
(ग) आधुनिक राष्ट्रराज्य